

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 571. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm15336.pdf (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hvad der nemlig strax falder i Øjnene, er, at fra Mirabeau til Napoleon var der ingen af alle dem, der stræbte efter Overmagten, som vidste, enten hvortil han vilde bruge den, eller hvordan et Folk i Længden lader sig beherske, endsige da, hvordan Overmagten maa benyttes, for at fremme det almindelige bedste. Medens derfor den første National-Forsamling og Girondisterne mente, at naar man blot blev Kongemagten kvit og fik en Konstitution efter sit Hoved skreven og antagen, da fulgte Resten: Frihed, Orden og det almindelige bedste, af sig selv, - da mente Robespierre og Jakobinerne, at naar man blot uafladelig blev ved at slaa sine Modstandere ihjel, da maatte man til sidst kunne herske i Mag og finde baade sig og Riget langt lykkeligere f. Ex. med 6 Millioner Indbyggere, end før med 24. Dette: kun rask at slaa ihjel, til man blev ene med sine gode Venner, kaldte saaledes en Jakobiner bogstavelig "Kompasset" paa Borgerlighedens Hav; og det var vistnok et virksommere Middel til at beholde Magten, end med Hænderne i Skjødet at vente paa Mirakler af Bogstaverne; men dels vilde det dog ikke være til det *almindelige* bedste at slaa de tre Fjerdedele af et Folk ihjel, og dels er det dumt at vente, de lade sig slaa ihjel, uden at opdage den Hemmelighed, at de kan slippe ved at slaa det Par, den 572halve Snes, det Hundrede eller højst Tusende Stykker ihjel, der har revet Magten til sig og véd ikke at bruge den til andet end Mord og Blodsudgydelse.